

INHOUD

WOORD VOORAF 9

REMIEG AERTS: EEN STAAT IN VERBOUWING. VAN REPUBLIEK NAAR CONSTITUTIONEEL KONINKRIJK, 1780 – 1848

1. Inleiding 15
- 2 De Republiek in 1780 18
- 3 Politiek publiek: patriotten en prinsgezinden 30
- 4 Restauratie 39
- 5 De Bataafse Republiek 43
- 6 Het einde van de publieke politiek 51
- 7 Het Koninkrijk Holland 56
- 8 De Franse tijd: een vreemde geschiedenis? 61
- 9 Het Koninkrijk der Nederlanden 71
- 10 Vader, gezin en huiselijke zaken 80
- 11 Het experiment van het Verenigd Koninkrijk 84
- 12 Het verdeelde koninkrijk 88
- 13 Klein maar rechtvaardig 96
- 14 Onbestemde jaren 103

HENK TE VELDE: VAN GRONDWET TOT GRONDWET. OEFENEN MET PARLEMENT, PARTIJ EN SCHAALVERGROTING, 1848 – 1917

- 1 Inleiding: 1780 – 1870 111
- 2 De grondwet van 1848 en de Aprilbeweging van 1853 112
- 3 De kleine schaal van de standensamenleving 120
- 4 Conservatief tegenover liberaal in de jaren 1860 129
- 5 Linkse liberalen en confessionelen 133
- 6 Mobiliteit en schaalvergroting 141
- 7 Culturele vernieuwing 151
- 8 Natuur en de paradox van Mauve 156
- 9 Nationalisme 159
- 10 Wederzijdse doordringing van staat en maatschappij: kiesrecht 166
- 11 Wederzijdse doordringing van staat en maatschappij:
sociale wetgeving 171

- 12 Vrouwenbeweging 179
- 13 Ethische en buitenlandse politiek 184
- 14 1913 en 1917 188
- 15 1848 – 1917 191

PIET DE ROOY: EEN ZOEKENDE TIJD.

DE ONGEMAKKELIJKE DEMOCRATIE, 1913 – 1949

- 1 Inleiding: moderne tijden 197
- 2 Pacificatie 201
- 3 Mannen van zaken 206
- 4 De onzekere democratie 209
- 5 Verzuiling 215
- 6 Ordening 220
- 7 De drie biggetjes 224
- 8 Schipper naast God 227
- 9 Een moeilijk te doorgronden man 237
- 10 Scheidslijnen 244
- 11 Oorlog: eendracht of eenheid 250
- 12 De oceaan des doods 263
- 13 Hooggespannen verwachtingen 269
- 14 Een valse start 280

HERMAN DE LIAGRE BÖHL: CONSENSUS EN POLARISATIE.

DE KWALITEIT VAN DE DEMOCRATIE, 1945 – 2000

- 1 Naoorlogse vernieuwingen 285
- 2 Afscheid van de neutraliteit 289
- 3 Pacificatie en verzuiling 294
- 4 De nederlaag van het ordeningsstreven 298
- 5 De geleide loonpolitiek 300
- 6 Het afbrokkelen van de bolwerken 303
- 7 Het verval van de overlegeconomie 308
- 8 Welvaart, verzorgingsstaat en ontzuiling 309
- 9 Het streven naar een participatiedemocratie 314
- 10 Polarisation volgens het Westminster-model 321
- 11 De jaren zestig 326
- 12 Na de oliecrisis 328
- 13 Hervonden overeenstemming 329
- 14 De bondgenoot van Amerika 332

- 15 De overlegeconomie in de jaren negentig 336
- 16 De lange adem van het participatieconcept 342
- 17 'Paars' en de nieuwe consensuscultuur 344
- 18 Epiloog: een klein land in een grote wereld 346

PIET DE ROOY: IN DE WAR

NIEUWE INSTABILITEIT, 2000 – 2012

- 1 De millenniumomslag 353
- 2 Het verval 357
- 3 Ongenoegen 360
- 4 'Puinhopen' 363
- 5 Instabiliteit 365
- 6 Democratie 367

NOTEN 369

LIJST VAN GERAADPLEEGDE LITERATUUR 406

PERSONENREGISTER 431